

Redakcja i Administracja:
Kraków, ul. Filipa 11. (Telefon Nr. 396).

Prenumerata miesięczna:
z odсылką 2 K, bez odсылki 1 K 60 h,
zagranicą 2 mk. 30 fen., 3 fr. 50 ctm., 2/4 szyl.
70 ct. ameryk.

Prenumerata tygodniowa w Krakowie 40 h,
z dostawą do domu 46 h.

Cena numeru 8 h.

Adres na telegramy: Naprzód Kraków.
Konto czekowe Nr. 34.095.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Dział inseratowy:
Kraków, ul. Marka 21. (Telef. Nr. 1354).

Ogłoszenia (inseraty)

kosztują od miejsca wiersza jednosłupowego
drobnym drukiem (petitem) za pierwszy raz
20 halerzy, następnie po 10 hal. — Nadstawione
od miejsca wiersza drukiem petitowym po 40
hal., śluby, zaręczyny i nekrologi po 80 hal.
za każdy raz. — Załączniki (prospekty i t. d.)
przyjmuje się za cenę 2 kor. za 100 egzempl.
dla zamiejscowych, po 1 kor. za 100 egzempl.
dla miejscowych prenumeratorów.

Reklamacje otwarte są wolne od opłaty po-
człowej — Redakcja rękopisów nie zwraca
i beziemiennych listów nie uwzględnia.

Mordercza walka na uniwersytecie lwowskim.

1 zabity, 13 rannych.

Lwów, 1 lipca.

(Telegram Biura korespondencyjnego).

Dziś wczesnym rankiem ułali się ruscy akademicy wliczbie z górą 300 na uniwersytet i zajęli tam bez pozwolenia rektora jedną z sal. Przyszło przytem do bójk z polskimi akademikami. Wielu studentów i woźnych uniwersyteckich odniosło rany od strzałów rewolwerowych.

Zaraz na pierwszy alarm obsadziła uniwersytet policja i nikogo ani nie wpuszcza ani nie wypuszcza.

Prokurator państwa i sędzia śledczy ułali się do gmachu uniwersyteckiego.

Lwów, 1 lipca.

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”).

Zabici i ranni.

Zabity został akademik ruski Adam Kocko, który otrzymał kulę w czoło.

Dogorywa akademik ruski Zamora.

Ranę postrzałową w kolano otrzymał akademik ruski Leontowicz.

Rannych jest ogółem 13, w tem 3 woźnych uniwersytetu.

Aresztowania.

Na uniwersytet przybyła policja i aresztowała kilkuset ruskich akademików, których trzyma dotychczas zamkniętych w trzech salach wykładowych.

Urządzuje obecnie w uniwersytecie dwóch prokuratorów, wiceprezesa sądu krajowego karnego, oraz namiestnik dr Bobrzyński.

Dotychczas odebrała policja akademikom ruskim kilka browningów.

Jak przyszło do strzałów?

O początku starcia między akademikami ruskimi a polskimi krąży dwie wersje. Akademicy ruscy twierdzą, że zaczęli strzelać Polacy, których było zaledwie około 30.

Natomiast młodzież polska twierdzi, że gdy ukraińscy studenci wyszli ze sali i skierowali się gromadnie ku kancelarii rektora, a pedele uniwersytecy zastąpili im drogę, wówczas Kocko odwrócił się do swoich i dostał kulę w czoło od któregoś z Rusinów.

Przed uniwersyteciem

jest w tej chwili olbrzymi natłok

młodzieży. Kilka kordonów policji pieszej i konnej otacza uniwersytet.

Aresztowanych ma policja odstawić przy pomocy wojska na inspekcję policji, gdzie zostanie przeprowadzone protokolarne przesłuchanie.

Lwów, 1 lipca.

(Telegram Biura korespondencyjnego).

O godzinie 12 w południe przed gmachem uniwersyteckim zebrały się tłumy akademików i publiczności. Kosna policja utrzymuje porządek. Wewnątrz gmachu urządzuje komisja, złożona z prezesa sądu karnego Miłaszewskiego, pierwszego prokuratora Bartha, zastępcy prokuratora Frankiego, sędziego śledczego radcy sądu Rybickiego i dyrektora policji Reinländera. Przesłuchanie uczestników zajścia trwa dalej. Studentów zatrzymano na razie w salach wykładowych, gdzie ich pilnuje policja. Liczba rannych wynosi 9, w tem 6 studentów i 3 woźnych uniwersyteckich. Jeden ze studentów ruskich Kocko przewieziony został w stanie groźnym do szpitala powszechnego.

Ks. Rublarz mszę odprawia, a prof. Grabski ministruje.

Wspólny zjazd stojałowszczyków i wszech polaków — taki dziwoląg jest możliwy w Galicji. Ze ks. Stojałowski jest obecnie na żołdzie narodowej demokracji, to rzecz powszechnie wiadoma. Ale na zewnątrz zadookumentował on to „braterstwo broni” w święto Piotra i Pawła w Rzeszowie na t. zw. zjeździe okręgowym stronnictwa chrześcijańsko-ludowego, w którym brali udział delegaci stronnictwa — narodowo-demokratycznego z powiatów rzeszowskiego, kolbuszowskiego, przeworskiego i łańcuckiego; przewodniczył obradom nie stojałowszczyk, lecz wszechpolak Anaszkiewicz, przedstawiciel — jak pisze „Słowo polskie” — przeworskiego komitetu narodowo-demokratycznego.

Rano w kościele bernardyńskim odprawił mszę ks. Stojałowski, a służył mu do mszy prof. Grabski. Osobliwe to było widowisko...

Następnie odbyły się t. zw. obrady. Przemawiali wyjątkowo ks. Stojałowski, p. Grabski i Tomasz Szajer.

P. Grabski mówił: „Dawniej zwalczała wszechpolacy stojałowszczyków w agitacji i w prasie, bo uważali ks. Stojałowskiego za człowieka, który stoi na służbie moskiewskiej. Później przekonali się, że jest to nieprawda i dlatego nie stanęło na przeszkodzie sojuszu z wszechpolakami, który przyszedł do skutku w parlamencie z po-

wodu zupełnej zgodności w pracy parlamentarnej”.

A więc dowody prawdy przeprowadzone w sali sądowej przez ś. p. J. L. Jastrzębca-Popławskiego, redaktora „Przeglądu wszechpolskiego”, który na podstawie tych dowodów prawdy został uwolniony w procesie z ks. Rublarzem — okazały się, zdaniem p. Grabskiego, „nieprawdą”, a ś. p. Popławski oszczercą czcigodnego ks. Lampiarza...

Zapanowała tedy zupełna harmonia między ks. Stojałowskim i p. Grabskim i „zjazd” rzeszowski uchwalił rezolucję przeciw sojuszu „małych rolników z wielkimi”, t. j. przeciw sojuszu ludowców ze stańczykami, dalej przeciw namiestnikowi Bobrzyńskiemu za to, że popiera ludowców.

Falszywym zgrzytem w tej harmonii było tylko przemówienie Szajera, który groził wszechpolakom, że gdyby odstąpili od „obrony interesów chłopskich” (tj. gdyby zmniejszyli subwencję na „lampę jerozolimską”), zacznie ich na nowo zwalczać.

Gdy wali się dach nad głową wszechpolaków, usiłują oni podeprzeć rozpadającą się budowlę Stojałowskim i Szajerem, szopką w formie „zjazdu chrześcijańsko-ludowego”, który w rzeczywistości był „wioską potemkinowską”. Wsparty na niezawodnych filarach, jakimi są Stojałowski i Szajer, p. Grabski śmiało spogląda w przyszłość stronnictwa wszechpolskiego... Daj mu Boże jak największej takich filarów!...

Zmiany w Niemczech.

Po upadku ministrów Molkego i Arnima przyszła kolej na dwóch daleko ważniejszych dygnitarzy: na pruskiego ministra skarbu Rheinbarena i na sekretarza stanu dla spraw zewnętrznych Schöna, o których dymisji onegdaj doniosły telegramy. Upadek dwóch tych wybitnych polityków nie został nawet opatrzonej zwykłym komentarzem „względami na zły stan zdrowia”, gdyż obaj bezpośrednio z ministerstwa przenoszą się na inne posady: Rheinbaren zostaje starszym prezydentem prowincji nadreńskiej, a Schön zostaje ambasadorem w Paryżu.

Zmiany te są symptomatyczne dla kursu, któremu firmę daje Bethmann Hollweg, a którego promotorami w rzeczywistości są konserwatyści rządzący do spółki z centrum w Prusach i Niemczech. Upadek Molkego ogólnie przypisują jego zachowaniu się w czasie demonstracji socjalistów za reformą wyborczą. Konserwatyści nie mogli mu wybaczyć, że okazał „słabość” przez pozwolenie na urządzenie olbrzymiej demonstracji w centrum Berlina, co w ich pojęciu oznacza „kapitulację powagi państwa przed ulicą”. Jako

pozór dymisji podają naturalnie co innego, mianowicie, że Molke padł ofiarą nieudanej reformy wyborczej, mimo że jest publiczną tajemnicą, że on w całej tej sprawie wogóle udziału nie brał, gdyż cały plan przeprowadził sam kanclerz do spółki z radcą ministeryalnym Falkenhaynem. Jeszcze mniej jasne są powody dymisji ministra rolnictwa Arnima, o którego działano — poza jego niepolitycznym zakresem — wogóle było głucho.

Teraz, może dla zrobienia z eks ministrów męczenników narodowych, zaczyna się rozgrywać, że padli oni ofiarą polityki antypolskiej. Mianowicie Molke i Arnim mieli oświadczyć się za natychmiastowym wejściem w życie ustawy o wywłaszczeniu, podczas gdy Bethmann Hollweg — rzekomo ze względów polityki międzynarodowej, na prośbę hr. Aehrenthala — oświadczył się przeciw temu. Sądzi się, że wersja ta jest tak bezsensowna, że nie warto się nad nią zastanawiać. Polityce wewnętrznej Prus można zarzucić cały szereg niekonsekwencji, ale ich polityka antypolska jest od 12 lat zupełnie konsekwentną i wykluczoną jest, aby interwencja obcego ministra mogła wpłynąć na jej zmianę. Poprostu rząd pruski sądzi, że na wywłaszczenie w większym stylu nie przyszła jeszcze pora i dlatego zwleka, ale z pewnością nie ze względów słuszności lub kurtuazji wobec sojusznika.

Ładne powody spowodowały dymisję Rheinbarena i Schöna. Pierwszy uchodzi ogólnie za kandydata konserwatystów na stanowisko kanclerza i stąd zrozumiałem jest, że Bethmann Hollweg dla salwowania swej osoby pozbył się niebezpiecznego rywala. O pretekst nie było mu trudno wobec tego, że dopiero przed dwoma tygodniami polityka finansowa Rheinbarena poddana została ostrej krytyce przez człowieka tak kompetentnego, jak dyrektor największego banku niemieckiego Gewinner. Ogólne też panuje zdanie, że rola Rheinbarena jeszcze nie jest ukończoną i że po spodziewanym — prędzej czy później — ustąpieniu Bethmanna on wypłynie na wierzch jako mąż zaufania rządzącego stronnictwa. Prawdopodobną też jest wersja, że Rheinbaren tylko dlatego teraz już nie został kanclerzem, ponieważ Wilhelm II. nie chce nawet pozornie poddać się woli większości parlamentarnej.

Dymisja Schöna ma być wynikiem jego niepowodzeń dyplomatycznych w układach z Francją o Marokko. W parlamencie i w prasie robiono Schönowi zarzuty, że nie broni należycie interesów niemieckich, a szczególnie opuścił braci Mannesmanów, którzy z powodu koncesji przemysłowych w Maroku zostali przez Francję pokrzywdzeni. Zresztą Schön, który pochodzi z bogatej mieszczańskiej rodziny, nie czuł się swojskim na

UPTON SINCLAIR.

GIEŁDZIARZE.

77)

(Dokończenie).

— Dziękuję panu, szczerze dziękuję. Słowo sympatii z ust człowieka takiego, jak pan, jest dziś dla mnie wielką pociechą. Gdyby pan potrzebował, zgłoszę się do pana.

— Więc dobrze — rzekł Allan, powstając i wyciągnął rękę na pożegnanie, którą Ryder w swojej drżącej uściśnął.

— Dziękuję — powtórzył raz jeszcze. Allan schodził powoli na dół przez główne schody. Już był na dole, gdy przyszedł mimo niego służący, niosący w ręku tacę z kawą.

Allan zawrócił i zatrzymując służącego, rzekł:

— Pan Ryder nie powinien ni chwili sam pozostawać.

— Dobrze, panie — odrzekł służący, lecz w tej chwili stanął, jak rażony gromem i tacę z rąk upuścił.

Z góry zabrzmiał odgłos wystrzału i napełnił swym hukiem dom cały.

— O, mój Boże! — zawołał służący i pędem pobiegł na górę, przeskakując po kilka schodów.

Allan stał przez chwilę zmartwiony, jakby do miejsca przygwożdżony. Obok niego przebiegała przerażona służba, pędząc na górne piętra. Wreszcie ulegając we-

wnętrznemu głosowi, ruszył ku drzwiom i wyszedł z domu.

— Nic mu już nie pomogę — myślał — a mógłbym tylko wciągnąć tu imię Lucy swoją osobą.

Na drugi dzień rano czytał Allan w dziennikach wiadomość o samobójstwie Rydera. Równocześnie dzienniki miejscowe w Denver, stolicy stanu Colorado, donosiły o samobójstwie tajemniczym nieznanego kobiety, która otruła się w hotelu. Dzienniki rozpisywały się o jej niezwykłej piękności, podejrzewając w niej aktorkę. Nie znaleziono przy zmarłej nic, z czego można by rozpoznać osobę. Pisma podały jej portret. Lecz Allanowi denverskie dzienniki nie wpadły w ręce; nie też o losach Lucy nie wiedział.

Tymczasem panika w Nowym Jorku przemieniała. Przez tydzień jeszcze były banki jak gdyby porażone, a ruch handlowy szedł w tempie leniwem. Setki firm zbankrutowały, tysiące fabryk upadło. Miliony ludzi pozostało bez pracy i chleba. Upłynione lata zaledwie mogły koleje potrzebom ruchu sprostać; obecnie kilkaset tysięcy wagonów stało po stacjach bezczynnie. Ubóstwo i smutek niegdyś było się teraz wszędzie, gdzie niedawno panował dostatek i radość. Nędza przelewała się poza najdalej krańce metropolii i rozlała się szeroko po całym kraju, przeszła przez ocean, dotknęła Europę, dosięgnąwszy aż do Japonii.

Pewnego dnia Allan, wyszedłszy z domu do miasta, spotkał Laurę Hegan, wychodzącą właśnie ze sklepu.

— Aa! pan Montague! — zawołała radośnie, ujrawszy go. — Witam pana, dawnośmy się nie widzieli!

— Istotnie. Szczerze rad jestem, że panią widzę.

— Musiałeś pan być w ostatnich ciężkich czasach mocno zajęty?

— Nie; obserwowałem więcej, niżli sam współdziałałem.

— Jakże się miewa Alicja?

— Dziękuję, doskonale. Wie pani, że jest zaręczoną?

— Tak. Harry opowiadał mi o tem. Bardzo się tem ucieszyłam. Czy pan zdążył do miasta? Jedź pan ze mną...

Allan przystał i wszedł razem do oczekującego na Laurę powozu.

— Czy pan przyjdzie do nas w tym tygodniu z Alicją na obiad?

Zanim Allan odpowiedział, dodała:

— Mój ojciec bawi teraz w domu i ucieszyłby się oboje bardzo, gdybyś pan nas odwiedził.

Allan rozmyślał przez chwilę, wreszcie rzekł cicho:

— Nie, dziękuję. Lepiej jednak będzie, gdy do państwa nie przyjdę.

— Dlaczego? — spytała zaskoczona.

— Mógłbym się wytłumaczyć przed panią w sposób konwencyonalny, jak się to zwykle w naszym towarzystwie robi. Lecz ja wolę powiedzieć pani prawdę.

— Więc? — zapytała w naprężonym oczekiwaniu jego dalszych wyjaśnień.

— Wolę nie spotykać się z ojcem pani — rzekł spokojnie.

— Czy co zaszło między ojcem moim a panem? — zapytała z lękiem.

— Nie; nie widziałem ojca pani od czasu, gdy byłem u państwa latem w Newport.

— Więc o cóż tedy panu chodzi?

— Widzi pani — mówił powoli, z pewnem ociąganiem się — ja w czasie tych ciężkich dni stałem się dojrzałym przez pewne bolesne doświadczenie. Przeżyłem te dni w okropnym naprężeniu, przecierpiałem je. I dziś już nie mogę nad faktami tymi przejść do porządku dziennego, nie mogę wyrwać z duszy obrazu trwogi i cierpienia tylu ludzi! Stała mi się nienawistną ta straszna gra z mieniem i życiem tysięcy ludzi! I dlatego też nie mógłbym już dziś obracać się swobodnie w towarzystwie sprawców tych cierpień.

— Lecz mój ojciec — zapytała z trwogą — cóż on ma z tem wszystkim wspólnego?

— Ojciec pani — odparł cicho — jest jednym z tych, którzy są odpowiedzialni za wypadki ostatnie. Był jednym z aranzatorów paniki i niemal na niej zarobił.

Zacisnęła kurczowo ręce i patrzyła na Allana z boleścią.

— Panie Montague! — wydarło się jej z ust krzykiem.

Allan milczał. Nastąpiła długa, w nie-

stanowisku wymagającym pewnej rutyny parlamentarnej i oddawna tęsknił do honorowej a nieprzysparzającej żadnej pracy posady ambasadora.

Dla narodu niemieckiego może to być zupełnie obojętne, czy ministrem jest konserwatysta Moltke czy reakcjonista Dallwitz, Rheinbaben czy nieznany nikomu burmistrz magdeburgski Lentze. Decydującym jest kurs, jaki w państwie panuje, a kurs ten tak pod byłymi, jak pod nowymi ministrami pozostaje jednakowy, t. j. ultrareakcyjny, skierowany przeciw wszelkim dążeniom postępowym, przeciw wpływowi ludu na rządy. Kurs ten ulegnie zmianie dopiero wtedy, gdy umysły się zmienią, a ostatnie wybory do parlamentu wskazują, że zmiana taka się przygotowuje.

Walka o 8-godzinną szychę w górnictwie naftowym.

Borysław, 29 czerwca.

Robotnicy naftowi od miesiąca stanęli w ogniu zaciętej walki o 8 godzinną szychę w kopalniach nafty. Tysiące odezów, dziesiątki zgromadzeń poufajch peruszyły wszystkich robotników, zjednoczyły pod sztandarem 8-godzinnej szychy. Dnia 29 maja nasza organizacja zainaugurowała akcję, demonstracja tysięcy robotników na ulicach Borysławia zastraszyła kapitalistów, którzy zaraz po zapadłej uchwale w komisji parlamentarnej wyjechali do Lwowa i Wiednia i rozpoczęli swój taniec intryg, a jak się okazuje i prowokacji... W odpowiedzi na intrygi wydał borysławski komitet P. P. S. D. odezwę, w której wskazuje na uchwałę komisji gospodarczej parlamentu w sprawie 8 godzinnej szychy robotników naftowych. Rezolucja ta wywalczona przez posłów socjalistycznych ma przysięść obecnie pod obrady parlamentu. Właściciele kopalń rozwinięli akcję przeciw tej rezolucji, mimo, iż dzięki wyrzuceniu z pieniędzy podatkowych dziesiątek milionów na ropę dostarczoną kolei, oraz na wybudowanie rezerwarów i odbenzyniarni, cena ropy podniosła się na 340 K za cysternę z 80 K! Jakich środków chwytają się kapitaliści świadczy następujący ustęp z tejże odezwy:

„Próbując też kapitaliści naftowi wprowadzić zamęt i rozłam w szeregi robotnicze. Kilkakrotnie zapraszali na narady tajne robotników-ludowców i z organizacji chrześcijańsko-społecznej, sądząc, że potrafią ich nakłonić do popierania kapitalistów przeciwko robotnikom. Lecz robotnicy ci nie chcieli być zdrajcami swych braci. Na ogólnym wiecu robotników naftowych przedstawiciel organizacji chrześcijańsko-społecznej złożył oświadczenie, iż organizacja ta przyłącza się do akcji o 8-godzinny dzień roboczy. A borysławski komitet ludowców ogłosił w „Gazecie powszechnej“ z dnia 1 czerwca 1910 r. swą uchwałę z posiedzenia, odbytego 28 i 29 maja r. b., mocą której „oświadczył się stanowczo za 8-godzinną szychą, którą uważa za jeden z zasadniczych postulatów ludu roboczego... oraz „równocześnie wezwał swoich posłów parlamentarnych, aby w pełnej Izbie głosowali za 8 godzinną szychą, choć-

by się temu wszechpolacy sprzeciwiali“. Niemalże też było oburzenie robotników, gdy w kilka dni po ogłoszeniu tej uchwały ludowców borysławskich ukazała się odezwa, podpisana przez „komitet miejscowy polskiego stronnictwa ludowego“, a wydana „nakładem Bachowskiego“, w której czytamy, że „komitet miejscowy polskiego stronnictwa ludowego postanowił sprzeciwić się w obecnym czasie wprowadzeniu 8 godzinnej szychy“. Najwybitniejsi robotnicy-ludowcy oświadczają natomiast, że ogół robotników-ludowców stoi twardo za sprawą 8-godzinnej szychy i że podpis komitetu ludowców na tej odezwie został przez wydawcę odezwy w najprostszym sposobie sfalszowany! Na ostatnim zebraniu ludowców oświadczono to jednoznacznie i wszechstronnie!

Do takich fałszerstw posuwają się już przeciwnicy 8 godzinnej szychy.

Z odezwy tej wynika jednak i to, że fałszerze-wydawcy prowadzili tajne jakieś układy z kapitalistami. Wiemy, że zawieszono kilku robotników do Lwowa na konferencję z kapitalistami. Wiemy, że starano się nakłonić, daremnie oczywiście, kilku robotników do wyjazdu do Wiednia, jako deputata robotniczego przeciwko 8 godzinnej szychy. Wiemy też, że i ostatnio odbyła się tajna konferencja kapitalistów z posłami Żarańskim, Długoszem i Stapińskim. Czy może na tych konferencjach wyłoniła się myśl wydania szlachetnej tej odezwy ze sfalszowanym podpisem?*

Odezwa komitetu P. P. S. D. zwraca w dalszym ciągu uwagę na ogromne bezrobocie i częste wypadki śmierci panujące w przemyśle naftowym oraz wzywa robotników, aby energicznie stali przy rezolucji w tej sprawie wiecu robotniczego z 29 maja. Walka o 8 godzinną szychę musi się skończyć zwycięstwem robotników.

Aby zaprzeczyć przeciw intrygom pracodawców zwołała nasza organizacja na 29 czerwca wiec pod gołym niebem. I stała się rzecz niebywała! Do naszego powiatu dano starostę z — — Horodenki, który rozpoczął swoje rządy zakazywaniem zgromadzeń z powodu „szerzącej się zarazą bydłącej węglik“. Dnia 26 czerwca urządzono obchód grunwaldzki w Drohobyczu, na którym byli chłopcy właśnie z tej wsi, gdzie padły trzy sztuki bydła, 2) dnia 26 czerwca było poświęcenie cerkwi w Tustanowicach i z powodu przyjazdu biskupa Czechowicza zbiegli się chłopcy z najdalszych okolic (w ścisłości uduszono parę osób), 3) jarmarki odbywają się normalnie, ale skoro nasze organizacje zwołały zgromadzenie w Bolechowcach 26 czerwca i w Borysławiu 29 czerwca, to zaraz w głowie komisarzyny (który się popasał w Radzie powiatowej i bryka) szerzy się węglik... Podkreślić należy, że rezolucję zakazującą zgromadzenie doręczono tow. Oktawcowi 28 czerwca o godz. 7:30 wieczorem na kopalni, tak, że fizyczną niemożliwością było odwołać zgromadzenie.

W nocy z 28 na 29 czerwca nadała organizacja telegram do prezydium namiestnictwa i prezydium klubu socjalistycznego; namiestnictwo nie dało odpowiedzi. Przybył poseł tego okręgu tow. Semen Wityk. Po południu olbrzymi plac na wzgórku zaroził się

skończoność ciągnąca się chwila, która przywaliła głazem piersi obojga.

— Czy pan jesteś tego pewnym? — wyszeptała cichutko.

— Zupełnie pewny.

I znów rozmowa się urwała.

— Niewiele wiem o interesach mego ojca i dlatego nie mogę odpowiedzieć na ciężkie oskarżenie pańskie. Lecz myśl o samej możliwości tego jest dla mnie nieznośna...

— Proszę mnie dobrze zrozumieć, pan Hegan. — Nie mam żadnego prawa niepokoju pańskimi doświadczeniami i oskarżeniami. Może to błąd z mej strony... — Nie, nie! Niech się pan nie tłumaczy! Wolę w każdym razie, że mi pan prawdę powie! — przerwała mu szybko.

— Przypuszczając to i dlatego powiedziałem pani prawdę.

— Czy wina jego, mego ojca, jest istotnie tak ciężką? — pytała znów, patrząc mu błagalnie w oczy.

— Niech mnie pani od odpowiedzi na to pytanie uwolni. Nie mam prawa sądzić ojca pani; lecz sam muszę postępować tak, ażeby nie stracił szacunku dla siebie samego. Brutalność i ohyda pewnych stron naszego życia wstręt budzi w mej duszy. Obserwowałem życie wielu ludzi. Gdy tylko biorą się do robienia interesów, stają się łotrami, zanim to sami spostrze-

gą. Zatracają najzupełniej poczucie granicy między dobrem a złem, stają się brutalnymi egoistami, gotowymi poświęcić, zdeptać wszystko w pogoni za dolarem. Dolar staje się ich bogiem, oni sami jego niewolnikami. To, co widziałem w Nowym Jorku, napeliło mi duszę odrazą i przerażeniem. Każdy nerw drżał we mnie z oburzenia. I postanowiłem walczyć ze złem, walczyć przez całe moje życie, do ostatniego tchu. Postanowiłem walczyć z ludźmi, których oskarżam; więc nie mogę, nie powinienem korzystać z ich gościnności, nie mogę się z nimi przyjaźnić. W dom człowieka, który popełnił podłość, wstąpić nie mogę, nie mogę ścisnąć jego ręki i rozmawiać z nim uprzejmie w masce obłudnego uśmiechu.

— Panie Montague, nie sądzę pan, że mnie te wypadki nie zasmuciły. Lecz cóż ja mogę uczynić, jak im przeciwdziałać?

— Nie wiem. Chciałbym gorąco znaleźć środki na tę chorobę społeczną. To jedno tylko mogę pani powiedzieć, że środków tych tak długo szukać będę, aż je znajdę. Dziś wiem tylko tyle, że trzeba walczyć.

— Co pan zamierzasz uczynić?

— Oddam się teraz studiom socjalnym i pracy nad uświadomieniem ludu.

K O N I E C.

od rzesz robotniczych, które grupami ustawicznie nadciągały. Nie wybrano prezydium. Przemówił poseł Wityk i skoro podał powody zakazu zgromadzenia, zawrzało takie oburzenie, iż trzeba było wszystkich sił użyć do uspokajania. W czasie przemówienia posła Wityka odezwał się obecny na zgromadzeniu płaćny naganiacz Długosza, wydawca fałszowanych odezów, Bachowski. W sekundzie wyniesiono go poza obręb obrad. W tej chwili pada wiadomość: „idą żandarmi“. Ciesza... Poseł Wityk nie ustąpił z trybuny, a komendant w taktowny i uprzejmy sposób prosił o przystęp do posła Wityka. Uznał komendant, że wobec zebrania się tłumów nie przeszkodzi „zarazie“, i poszedł do telefonu pytać starostę o dalsze zarządzenie. Nim jednak wrócił komendant, zgromadzenie ukończono, rezolucję uchwalono i ruszono pochodem. Przy rozwiązywaniu pochodu żandarmi, pozostali bez komendanta, rzucili się z bagietkami na robotników. Na szczęście do najważniejszych starć nie przyszło. I spodziewać się należy, że zgromadzenie zwołane na 2 lipca nie zostanie zakazane.

Z komisji parlamentarnych.

Wiedeń, 1 lipca.

Komisja budżetowa:

obradowała wczoraj w dalszym ciągu nad sprawą włoskiego fakultetu prawniczego.

Minister oświaty hr. Stürgkh wskazał, że urządzenie tego fakultetu w Wiedniu jest tylko środkiem prowizorycznym. Żądania o założenie innych uniwersytetów rząd rozpatrzy i w stosownym czasie poczyni odpowiednie kroki.

Poseł Malik (rad. niem.) protestował przeciw urzędzeniu fakultetu w Wiedniu, gdyż to grozi niemieckiemu charakterowi Wiednia.

Następnie przemawiali posłowie tow. dr Adler, Okuniewski, Mayer i Demszar, który mówił od godz. 7 do 10, a dziś ma swą mowę kontynuować.

Komisja finansowa.

Wczoraj odbyło się posiedzenie subkomitetu, na którym poseł Kolischer oświadczył, że ponieważ referaty Steinwendera i Lichta dotyczą tego samego przedmiotu, stawia wniosek o łączne traktowanie całego materiału. Mowca głosował we środę za wnioskiem odroczenia posła Rennera, a ataki wystosowane z tego powodu przeciw mowcy przez pewną część prasy są nie na miejscu, ponieważ nie tylko wobec opinii publicznej swego kraju, ale i wobec całej Austrii go-tów jest każdej chwili bronić stanowiska, że przedłożenie podatkowych nie należy uchylać z pośpiechem. Wniosek postawiony przez socjalistów, aby zmiany w projekcie, proponowane przez referentów, dochodziły do wiadomości członków przynajmniej na 24 godzin przed dotyczącym posiedzeniem, uważa mowca za sprawiedliwy i słuszny. Nie idzie przecież o to, aby podatki o 2 godziny prędzej lub później były uchwalone. Wkraczają one tak bardzo w interesy produkcyi, że nie należy ich z takim pośpiechem uchylać. Zarzut, jakoby mowca nie postępował w myśl wskazówek Koła polskiego, jest nieprawdziwy, albowiem według statutów Koła mowca jako członek komisji ma zupełną wolność postępowania i z tego zawsze robi użytek dla dobra kraju.

Poseł tow. Diemand upominał się o przedłożenie spisu osób, którym przysługuje kontyngent spirytusu.

W dalszej debacie przyjęto z noweli do ustawy o podatku osobisto-dochodowym §§ 84, 85 i 95 lit. c (postanowienia o opodatkowaniu spółek) według wniosków sprawozdawcy dra Lichta, a odrzucono wszystkie poprawki, między innymi posła tow. Seligera o rozszerzenie ulg także na stowarzyszenia spożywcze. Następnie przyjęto § 95 normujący ulgi w opodatkowaniu t. zw. akcji portfelowych.

Dalszą dyskusję odłożono na następne posiedzenie, które odbędzie się dziś.

Komisja dla spraw urzędniczych

zwołana wczoraj dla obrad nad pragmatyką służbową nie mogła odbyć posiedzenia z powodu braku kompletu.

Komisja drożyniana.

Na wczorajszym posiedzeniu reprezentant rządu szef sekcji Homann oświadczył, że większy wpływ państwa na ceny węgla będzie tylko wtedy możliwy, jeżeli państwowe kopalnie węgla będą rozszerzone. Komisja przyjęła wniosek posła tow. Habermanna, aby wnioski referentów i postawione podczas dyskusji rezolucje przekazano subkomitetowi.

Koło polskie o budowie kanałów.

Parlamentarna komisja Koła polskiego odbyła wczoraj kilkogodzinną naradę, w której wzięli udział także ministrowie Biliński i Duleba. O tej naradzie ogłasza prezydium Koła następujący komunikat:

Parlamentarna komisja Koła polskiego obradowała nad odpowiedzią rządu w sprawie budowy kanałów. Stanowisko Koła polskiego w tej sprawie pozostało niezmiennione, nie przesądzając przez to zachowania się Koła w przyszłości. Nie sprecyzowano też żadnych żądań, dlatego różne pogłoski, będące w związku z tą naradą, są nieprawdziwe.

Przegląd polityczny.

Nieporozumienia między Anglią a Serbią. Między Anglią a Serbią powstały znaczne nieporozumienia. Napiecie istniało już od śmierci króla Edwarda, wszelkie pogłoski jednak były zaprzeczane przez rząd. Wiadomym znakiem konfliktu jest nagły wyjazd z Belgradu posła angielskiego; następcą jego dotąd nie delegowany. Prasa opozycyjna serbska oskarża rząd o prowadzenie fałszywej polityki wobec Anglii. W Anglii wywołuje oburzenie ominięcie jej przy zamówieniach materiałów wojennych na korzyść Francji.

Sprawa kretańska. Jak donosiły telegrafy, Porta w odpowiedzi na notę mocarstw opiekuńczych ma zamiar zwrócić się do nich z prośbą, by Austro-Węgry i Niemcy zaproszono do wzięcia udziału w naradach nad definitywnym rozwiązaniem sprawy kretańskiej. W wiedeńskich kołach politycznych urzędowej wiadomości o tego rodzaju zamiarach Porty dotąd nie otrzymano. W kołach tych utrzymuje się opinia, że Austro-Węgry i Niemcy wtedy tylko zastanawiałyby się nad powrotem do koncertu mocarstw opiekuńczych, względnie nad wzięciem czynnego udziału w rokowaniach nad sprawą kretańską, gdyby zaszła zasadnicza zmiana w międzynarodowym stosunku Krety do Turcji. Za tego rodzaju zmianę uważałyby można tylko aneksję Krety przez Grecję. Autonomia Krety sama przez się wywołać nie może współdziałania Austro-Węgier i Niemiec.

Od Administracyi.

Prosimy załączonymi czekami odnowić prenumeratę za miesiąc lipiec zaraz w pierwszych dniach lipca celem uniknięcia przerwy w wysyłce, kto nie prześle bowiem prenumeraty najpóźniej do 5-go lipca temu wstrzymujemy dalszą wysyłkę „Naprzodu“. Osobnych upomnień nie wysyłamy.

Czas odnowić przedpłatę!

„Naprzód“ 2 K miesięcznie kosztuje z przesyłką.

KRONIKA.

z dnia 1 lipca.

Nowiny krakowskie.

Wspomnienie pośmiertne. Dnia 30 czerwca zmarła w Krakowie tow. Zofia Gruszczyńska (pseud. Burżujka), która od roku 1905 brała czynny udział w pracy partyjnej w Warszawie. Aresztowana w tajnej drukarni i uwolniona za kaucją po kilkumiesięcznym więzieniu, zmuszona była uciekać za granicę, gdzie całem sercem oddała się opiece nad emigrantami. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę 3 lipca o godz. 5 po południu z domu przedpogrzebowego na cmentarzu rakowickim.

Sprawy miejskie. Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji dla gruntów pofortyfikacyjnych, na którym zatwierdzono sprawę ekatbulacyi służebności na realnościach pp. Bisanza i Szezerbiny w dzielnicy IV, oraz sprawę budowy kanału na drodze do kępy Kościuszki do domów Towarzystwa uczonych na Zwierzyńcu.

Dostali dwójkę dwaj chłopcy, Józef i Michał Nowakowie, liczący 10 i 9 lat, uczniowie III klasy szkoły im. Japelly przy placu św. Ducha, synowie wybitnego Wójcicha Nowaka, zamieszkałego w Łobzowie przy ul. Kościelnej 1. 106. Gdy 24 czerwca dostali świadectwa z dwójkami nie wrócili do domu ze wstydu i niewiedzą, gdzie się od tego

Bracia Pathé w Paryżu

Towarz. Akc. z kap. 5,000.000 Fr. — zastępstwo

STEFAN GRUDZIŃSKI i TADEUSZ BERGER

KRAKÓW, ULICA SZEWSKA 10 — TELEFON 305.

Kto raz posłyszał prawdziwy Pathéfon i poznał zalety naszego systemu, pozostaje na zawsze wiernym i gorącym jego zwolennikiem.

PATHEFON jest najdoskonalszym instrumentem doby współczesnej. BEZ ZMIANY IGŁY, wiecznym szafirem. Płyty nie zużywają się, dlatego grają zawsze równie czysto, głośno i bez chrapania. Płyty o średnicy 24, 29 i 33 cm. Co miesiąc nowości. NOWOŚCI! Aparaty szafkowe. Płyty 50-centymetrowe grające z siłą równą pełnej orkiestrze. — Naprawy i przeróbki gramofonów na system Pathé we własnej pracowni. — Żądajcie cenników darmo i opłatnie. W lokalu przegrywa się płyty i demonstrowane aparaty bezinteresownie.

czasu podziwiają. Ktoby ich spotkał, zechce dać znać strapienemu ojcu.

Samobójstwo studenta. Do domu agenta policji Chojnackiego przy ul. Pocztowej w Dębniach przybył wczoraj o godz. 6 wieczorem prywatny uczeń gimnazjalny 19 letni W. P. dla udzielenia lekcji. W nieobecności gospodarza domu P. strzelił sobie z rewolweru w głowę i zginął na miejscu. Zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej.

Powodem samobójstwa ma być nieszczerze ślawa miłość do córki p. Chojnackiego, która po samobójstwie P. zażyła essencję karbolu, ale została odtworzona.

Pożar w hotelu. Wczoraj o godz. 12 w nocy wezwano straż ogniową do hotelu „Royal” przy ulicy Gertrudy, gdzie w pokoju dla służby zapaliły się sprzęty. Straż przędko ugasiła ogień, który nie wyrządził wielkiej szkody.

Z sali sądowej. Wczorajsza rozprawa przeciw Władysławowi Filipowskiemu o nalęgo na kradzież zakończyła się zasądzeniem go na 1 1/2 roku ciężkiego więzienia.

Dziś przed trybunałem przysięgłych pod przewodnictwem radcy Grodyńskiego stał 29-letni Noe Klein z Chrzynowa, oskarżony o oszustwo. Dnia 10 listopada 1908 r. przyszedł Klein do eskortera krakowskiego L. Anisfelda i przedłożył mu 2 weksle na 4000 koron podpisane przez jego ojca Kalmana Kleina. Anisfeld, znając Kleina, jako bogatego człowieka, pieniądze wypłacił, z którymi Klein uciekł do Antwerpii. W dniu zapadłości okazało się, że podpisy Kalmana Kleina są sfałszowane. Sąd zażądał od rządu belgijskiego wydania Noego Kleina, który na rozprawie tłumaczył się, że z powodu sekatur maceochy musiał wyjechać z domu. Szkoda nikt nie poniósł, gdyż brat jego Kleina zaspokoili.

Przysięgli 8 głosami zaprzeczyli pytanie o winę, wobec czego trybunał wydał wyrok uwalniający.

Przed drugą ławą toczyła się rozprawa przeciw Pawłowi Ojezykowi z Filipowic o zabójstwo. Dnia 2 maja na tle kłótni w karczmie Ojezyk zabił Wojciecha Mendla.

Wyrok zapadnie wczorajem.

— Doroczny festyn na dochód Domu robotniczego w Podgórzu odbędzie się (w razie pogody) w niedzielę 3 lipca w parku miejskim na Krzemionkach. Na program składają się liczne zabawy i gry, produkcje chóru i muzyki wojskowej. Festyn podgórski, mający już ustaloną opinię przyjemnej i wesołej zabawy, zgromadzi niewątpliwie liczne zastępy robotników, zwłaszcza że dochód przeznaczony na rzecz Domu robotniczego w Podgórzu.

— Repertuar teatru miejskiego.

Opera i operetka lwowska:
Piątek: „Manewry jesienne”.
Sobota: „Marta” czyli „Kiermasz w Ryszmon-dzie”.

— Repertuar teatru ludowego.

W Parku:
Piątek: „Kościuszkę pod Racławicami”.
Sobota: Wieczór tańca i pieśni (występ E. Treplin).

Niedziela po południu: „Kościuszkę pod Racławicami”.

Niedziela wieczór: Wieczór tańca i pieśni (występ E. Treplin).

Na Rajskiej:

Niedziela wieczór: „Gwiazda Syberyi”.

— Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza (ul. Szewska 16, I. p.).

Biblioteka otwarta od godz. 5—9 w dni powszednie. — Czytelnia czasopism otwarta od godz. 12—1 i od 5—9 codziennie. — Biuro otwarte od godz. 5—7 w dni powszednie.

Nowiny lwowskie.

Z Rady miejskiej. Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej uchwalono dodatkowy kredyt na wydanie broszury granwaldzkiej dra Czołowskiego oraz na wstawienie tablicy pamiątkowej w dniu 15 lipca w zewnętrznej ścianie katedry łacińskiej. Tablica ta będzie z czarnego granitu, otoczona marmurem tremboleskim, na niej herby Polski i Litwy i korona jagiellońska.

W dalszym ciągu dyskusji poruszono postulaty służby tramwajowej, przyciemnienie lamp komisyj elektrycznej i subkomitetu zapewnili, że zostaną one jak najrychlejszym sposobem służbę zadowalającą załatwione.

Z kraja.

Z Rzeszowa piszą nam: Wypoliczkowanie dra Buchfelda przez fryzjera Fischbeina wywołało zarozienie się w ulu kliki magistrackiej, która gwałtownie usiłuje wynieść dra Buchfelda na męczennika politycznego. Stworzyli więc w swej fantazji cały spisek „socyali-styczny” i poruszają wszystkie możliwe sprzężyny, aby tylko nadać temu zajęciu chara-akter zbiorowej zbrodni, ukutej planowo przez tutejszy agitatyczny komitet partyjny. Panowie ci, dla których pojęcia socjalizmu, anarchizmu i „socyjalizm” zlewają się w jedno, powołując się na „naukę” sądową, przypuszczają

z pewnością, że prokuratura państwa i sąd, to ekspozytura magistrackie. Oczywiście władze te, które dotąd zawsze dawały dowód bezwzględnej równowagi i bezstronności, nie dają się wciągnąć na bezdroża i z całym spokojem uciągają to, co im ustawa nakazuje. Czyn Fischbeina nie był niczem innym, jak osobistą rozprawą agitatora wyborczego opozycji z agitatorami wyborczymi kliki magistrackiej, rozprawą, która z natury rzeczy stoi daleko poza ramami walki politycznej tutejszego komitetu P. P. S. D.

Aresztowanie zabójcy agenta policyjnego. Policja rosyjska aresztowała w Bigoraju (koło Pandomyrza) Ludwika Grzywacza, zaś policja austriacka w Jarosławiu Epifana Żerdzickiego jako rzekomych zabójców agenta policyjnego w Chrzynowie. Trzeci współpracownik Jan Grzywa dotąd się ukrywa. Grzywacz miał się przyznać, że on strzelał do Rzeszowskiego, gdy ten żądał od niego papierów legitymacyjnych. Wszyscy trzej pracowali poprzednio w kopalni węgla w Brzeszczach.

Strejk głodowy w szpitalu wojskowym. W szpitalu garnizonowym w Przemyśle wybuchł strejk głodowy, w którym wziął udział cały oddział żołnierzy sanitetów, składający się z 50 ludzi. Powodem strejku jest nędzny wikt, którego dostawę powierzyły władze wojskowe niejakiemu Spiegłowi. Spiegł otrzymał tę dostawę, gdyż podał najniższe ceny, aby zaś wyjść na swoje, podaje żołnierzom i chorym jak najgorsze artykuły żywności. Żołnierze wnosili zażalenia, jednak daremnie, rozpoczęli więc strejk głodowy, aby zwrócić uwagę przełożonych na te stosunki. Tymczasem komendant oddziału sanitetów, major Bernhard, skwalifikował to zachowanie się żołnierzy jako „bunt” i zawaławszy ich wszystkich do rozkazu, rozpoczął protokolarnie śledztwo, którego rezultatem ma być oddanie kilku żołnierzy pod sąd garnizonowy.

Malwersacje przy regulacji Prutu. W Czerwionkach rozpoczęła się wczoraj rozprawa przeciw Lebie Spinnerowi, Joselowi Kimmelmanowi, Justynowi Czanga, Wasylowi Piotrowskiemu, Michałowi Czornobrewemu, Włodzisławowi Madrykowi, Michałowi Nekla i Jakóbowi Strobliowi o malwersacje przy regulacji Prutu. Głównym oskarżonym jest Spinner i jemu akt oskarżenia zarzuca, iż w latach 1899 do 1909, przy budowach ochronnych Prutu używał zamiast faszyn słomy, szawaru itp., inni oskarżeni zaś byli mu w tem pomoćni, lub jako dozorecy nie spełnili swego obowiązku kontroli.

Z zaboru rosyjskiego.

Herb białostocki. Miasto Białystok, jako metropolia utworzonego na mocy traktatu tylżyckiego obwodu białostockiego, od roku 1808 aż do dni ostatnich używało herbu: na tle amarantowym rozdzielona na dwie połowy tarcza, u której góry orzeł polski, zaś u dołu pogoń litewska. Dotychczas herb ten, którym od r. 1872 pieczętował się zarząd miejski, widniał na szyldzie miejscowej szkoły cerkiewnej.

Naraz w dniu 20 maja b. r. zarząd miejski otrzymał pismo od gubernatora, aby herb ów, jako nieprawnie rzekomo przez miasto używany na szyldach, dokumentach i blankietach, natychmiast usunięto. Nie pomogły tłumaczenia i powoływania się na ukaz senatu z dnia 18 listopada 1882 r. Nr 15,325, na nie się nie zdały wskazówki na to, iż herb ów opisany jest w tomie I kodeksu państwowego, gdzie on, jako herb białostocki, podany jest przy określeniu herbu państwa, w którego skład wchodzi i t. p.

Nie pomogło. Herb ten kazano natychmiast z gmachu miejskiego usunąć i zabroniono używać go nadal bądź pod postacią pieczęci, bądź też na blankietach i dokumentach. Podobno Rada miejska wnosi przeciw temu protest.

Ze świata.

Burcew oskarża Stołypina. W rosyjskim piśmie, wychodzącym w Paryżu, „Pariski listok”, żąda Burcew uwięzienia Stołypina i szefa policji Gerassimowa, obwiniając ich na podstawie dość silnych poszlak, że ukrywają mordercę w. ks. Sergiusza, Aziewa.

Burcew pisze: „Jestem przekonany, że za rok, a najwyżej dwa lata, znajdą się Stołypin, Gerassimow i Aziew razem na ławie oskarżonych”. Dokumenty, które na poparcie swych twierdzeń ma Burcew, nie mogą być jeszcze obecnie opublikowane, ale już niebawem pojawią się we wspomnianym piśmie „Pariski listok”.

Bojkot mięsa w Krems (koło Wiednia) trwa ciągle. Mieszkańcy po części nie jedzą wcale mięsa, a po części sprowadzają je z poza Kremsa. Nawet żony oficerów zalogujących

w Krems pałku biorą udział w bojkocie. Rzeźnicy zachowują się arogancko i ogłaszają, że od 1 lipca, t. j. od dnia, w którym bojkot się kończy, oni ze swojej strony zamkną swe sklepy. Groźba ta nie przeraziła wcale bojkotujących, którzy dobrze rozumieją, że w miejsce obecnych rzeźników znajdą się inni, którzy zechcą zarobić, a zresztą zdecydowana jest reprezentacja miasta Krems urządzić rzeźnię miejską. W taki sposób poskromi się najlepiej rzeźników wyzyskiwaczy, którzy mięso w Krems sprzedawali na kilogramie o 8 h drożej, aniżeli w miastach sąsiednich.

Bojkot mięsa stał się powszechny. Urzędnicy, nauczyciele, oficerowie, wogóle wszyscy przyłączyli się do bojkotu. W niedzielę sprowadzono z Wiednia 500 kg. mięsa, które natychmiast rozebrano. Niektórzy rzeźnicy pozamykali sklepy. Do jednej restauracji przyszło kilku oficerów; gdy kelner podał im pyszny potraw, jeden z oficerów zawołał: „Wszystko prócz mięsa, bo je bojkotujemy”. Jak się zdaje, także intendatura wojskowa chce wystąpić przeciw rzeźnikom. Starosta oświadczył, że uważa bojkot za zupełnie zrozumiały, ponieważ rzeźnicy bez żadnej przyczyny podwyższyli w ciągu jednego miesiąca dwukrotnie ceny mięsa.

Katastrofa balonu wojskowego. Jak dzienniki wiedeńskie donoszą, balon „Hungaria”, będący własnością wojskowego zakładu aeronautycznego, uległ katastrofie. Balonem tym puścili się w podróż wczoraj rano kapitan Hoffory i porucznik Hochstätter. Wyjechali oni z Wiednia i wylądowali w Jablonicy koło Neutry (Węgry), tu jednak balon spalił się. Porucznik Hochstätter odniósł ciężkie rany, także wielu z tamtejszych mieszkańców doznało obrażeń. Według telegramu „Neue fr. Presse” z Neutry, pożar powstał wskutek zajęcia się powłoki balonu od iskry z fajki jednego z chłopów. Balon zupełnie jest zniszczony. Szkoda wynosi 30.000 K.

O katastrofie balonu wojskowego „Hungaria” koło Jablonicy w Węgrzech donoszą następujące szczegóły: Wylądowanie odbyło się gładko. Gdy kosz dotknął ziemi, zawołał kapitan Hoffory do przybywających na pomoc chłopów, że ostrzeżcie się, aby nie palili, potem prosił ich o ujęcie za liny. Hoffory wyskoczył z kosza, porucznik Hofstätter pozostał. Chłopi cislali się dokoła balonu, wtem zajął się gaz balonu. Wskutek ogromnego gorąca, jakie się przytem wywiązało, odniosło blisko 40 chłopów lekkie, a kilku ciężkie poparzenia. Hofstätter zaplał się w płonącej powłoce balonu i poparzył się dość ciężko w twarz, ramiona i ręce. Wiedeńskie Towarzystwo ratunkowe odwiozło go do szpitala oficerskiego w Wiedniu.

Klerykalna pedagogia. Katecheta szkoły żeńskiej w Bambergu (Bawaria) ks. Hofinger dał 16 letnim pannom taki temat do pisemnego wypracowania: „Należy napisać list do przyjaciółki, która utraciła swą niewinność i chce popełnić samobójstwo”. Temat ten nie wymaga komentarzy.

Proces Schönebeckowej. „Allesteiner Ztg” donosi, że na wczorajszą rozprawę majorowa Schönebeckowa nie przybyła. Przewodniczącą ogłosił, że oskarżona onegdy uległa silnemu atakowi, a lekarze sądowi orzekli, że jest ona w stanie ciężkiej histeryi i zamknięcia umysłowego i nie jest zdolną do wzięcia udziału w rozprawie. Symulacja jest wykluczona. Postanowiono spróbować prowadzić jutro rozprawę dalszą, a w razie gdyby się to do 4 dni nie udało, ma być rozprawa odroczona.

B. BABRYEŁSKA, Kraków, kupuje, sprzedaje i najmuje — fortepiany, pianina, harmonie i pianola — krajowe i zagraniczne, nowe i prze-grane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczki.

TELEGRAMY

Kraków, 1 lipca.

Wybór prezydium sejmiku węglerskiego.

Budapeszt. Izba posłów sejmiku węgierskiego wybrała prezydentem Wojciecha Berze-wiczego 211 głosami. Kandydat stronnictwa opozycyjnych hr. Apponyi (z partji Kossutha) otrzymał 71 głosów. Prawica poparła wybór Berzeviczyego oklaskami i okrzykami: Eljen! Wiceprezydentami wybrani zostali Ludwik Navay 195 i Franciszek Kabos 196 głosami, obaj z partji rządowej. Kandydaci opozycji otrzymali 75 i 71 głosów. Po wyborach prezydent ze starszeństwem Madarasz ustąpił, składając Izbie życzenia obfitej w owoce pracy a na estradę prezydialną udał się nowo wybrany prezydent, który wygłosił dłuższą przemowę, poświęcając między innymi wspo-

mnienie królowi Edwardowi i zmarłym posłom.

Sejm będzie odbywał posiedzenia codzien-nie od 10 do 2 po południu.

Przesłanie w prezydium Dumy.

Petersburg. Prezydent Dumy Gućkow po zamknięciu sesji złożył godność prezydenta, aby odbyć karę, nałożoną na niego z powodu pojedynku z hr. Uwarowem. Przedtem jednak pojedzie do Sofii, aby wziąć udział w kongresie słowiańskim.

Na wczorajszym posiedzeniu Dumy odczytano rozporządzenie cesarskie odraczające Dumę do 18 października.

Przeciw kongresowi „słowiańskiemu”.

Sofia. Socjalistyczni studenci agitują przeciw aranzementom kongresu słowiańskiego. Na czele tej agitacji stoi socjalista dr Rakowski, wydalony z Rumunii, oraz trzej literaci, budującą. Wczoraj ogłoszono odezwę, zapowiadającą na przyszłość zgromadzenie protestujące przeciw kongresowi. W odezwie tej podniesiono, że z Rosji zaproszono tylko reprezentantów reakcji.

Strejk kolejowy we Francji.

Paryż. Kilka tysięcy kolejarzy uchwaliło jednomyślnie rozpocząć strejk w razie odrzucenia ich żądań. Terminu strejku jeszcze nie oznaczono.

Przegląd społeczny.

Strajk malarzy i lakierników w Krakowie. Wczoraj odbyło się zgromadzenie malarzy i lakierników w lokalu Związku stow. robotniczych, na którym jednomyślnie uchwalono proklamować strejk. Towarzystwo żydowski zaprzestaną pracy w niedzielę, a chrześcijański w poniedziałek. Robotnicy malarzysie jeszcze przed kilku tygodniami zwrócili się do majstrów o rozpoczęcie pertraktacji celem odnowienia kończącej się umowy cennikowej; ponieważ majstrowie na wezwanie to nie dali żadnej odpowiedzi, zmuszeni byli robotnicy chwycić się strejku.

Malarzy i lakierników z prowincji wzywamy, aby omijali Kraków.

Bacność malarze!

Poufne zgromadzenie malarzy i lakierników w sprawie cennikowej odbędzie się w niedzielę 3 lipca b. r. o godz. 11 przed południem w Miejskiej Kasie chorych w Krakowie. Obecność wszystkich malarzy i lakierników na tem zgromadzeniu konieczna. Zarząd.

Ze stowarzyszeń i zgromadzeń.

Ogłoszenia petitowe o zgromadzeniach i zebra-niach można umieszczać tylko za opłatą 40 ha-lerzy od jednorazowego ogłoszenia. Zapowiedzi balów, zabaw i przedstawień kosztują 1 korona za jednorazowe ogłoszenie.

*** Posiedzenie krakowskiego komitetu miejskowego P. P. S. D.** odbędzie się w niedzielę 3 b. m. o godzinie 11 przed południem w lokalu Związku stow. rob. przy ul. Zwirzy-nieckiej 10. Sprawy ważne.

*** Posiedzenie zarządu Związku stow. robotniczych** w Krakowie odbędzie się we wtorek 5 b. m. o godz. 7 wieczorem. Sprawy bardzo ważne.

*** Posiedzenie zarządu stow. „Postęp” w Krakowie** (Krakowska 25, I. p.) odbędzie się we wtorek 5 b. m. o godz. 7 1/2 wieczorem. O bez-warunkowe i punktualne wzięcie udziału. Splan-lanka.

*** Organizacja krakowskich murarzy** urządzi w niedzielę 3 lipca wielką zabawę ogrodową w Czarnej Wsi w ogrodzie p. Gold-berga z nader urozmaiconym programem. Początek o godz. 2 po południu. Wstęp 50 h, dla dzieci 10 h. Zarząd.

*** Walne zgromadzenie stow. rob. spo-żywczego „Naprzód” w Wieliczce** odbędzie się 3 lipca o godz. 10 rano w sali Domu robotniczego, ul. Zielona, z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie i udzielenie absolutorium. 2) Wybory. 3) Wnioski. Julia Cebula, Wojciech Cegliński.

*** Towarzysze!** Na wszelkie odczyty i zgromadzenia partyjne przychodźcie bezwarunkowo z żonami, siostrami i córkami!

NADESŁANE.

(Za dział ten redakcyja nie odpowiada.)

Polecamy naszym rodzinom jak naj-goręcej

Kolińską domieszkę „kawy”

Ważne dla W. PP. konduktorów

W. PP. instrukcyjny uszów kolej.

z wyszły z druku

W. PP. instrukcyjny uszów kolej.

1. Instrukcyja Nr XX. Przepisy dla służby pociągowej (przez K. Heumana) K 2—
2. Instrukcyja Nr XXI. Ogrzewanie wozów osobowych (przez K. Maślankę) K —30
3. Instrukcyja Nr XXXIV. O oświetlaniu wozów (przez K. Maślankę) K —30
4. Instrukcyja Nr XXXIX. O manipulacji przy przewożeniu osób, pakunków, towarów etc. (przez K. Maślankę) K 1:60
5. Rewizje i ładowanie wozów kolejowych (przez K. Maślankę) K —40

Do nabycia w księgarniach w następujących miastach:
Białą Kubacka i Lang. — **Bochnia** W. Hillenbrand. — **Brody** F. West. — **Jarostaw** M. Gustowicz, J. Mainhardt. — **Kołomyja** M. Żyboriski. — **Kraków** G. Gebethner i S-ka, S. A. Krzyżanowski, Księgarnia Spółki Wyd. Polskiej, D. E. Friedlein, K. Wojnar, Księgarnia na dworcu, F. Himmelblau. — **Lwów** H. Altenberg, Gubrynowicz i Syn, Księgarnia polska, Księgarnia powołana, J. Maniszwski, G. Seyfarth, Zienkiewicz i Chęciński. — **Przemysł** A. Juszyński. — **Rzeszów** J. Jarosowa, Diamant. — **Sambor** G. Niewiadomski. — **Stanisławów** Staudacher i S-ka, A. Weidenfeld, R. Jasielski. — **Stryj** A. Müller i syn. — **Tarnów** Z. Jeleń, R. Pisz. — **Wadowice** F. Foltin. — **Zakopane** L. Zwoliński. — **Żółkiew** W. Zuckerwadel oraz w nakładzie **Księgarni J. K. Jakubowskiego** w **W-wy w Nowym Sączu**

NASZE OBUWIE

mimo tanich cen wyrabiane bywa z najlepszego materiału i łączy w sobie formę bez zarzutu z największą elegancją.

120 filii we wszystkich większych miastach w kraju i zagranicą.

Największe przedsiębiorstwo tego rodzaju w całej monarchii.

Ważne dla P. T. Sokołów!

Polecamy specjalne buty z cholewami do munduru. Boksowe półmiękkie cholewy K 20, pierwszej jakości. Box-Calf całkiem miękkie cholewy Goodyear-Welt Koron 26 para.

Alfred Fränkel, sp. kom.

Filia:

Kraków, Rynek gł. 14. Zastępca: L. Steigler.

Specjalność: Oryginalne Goodyear-Welt najlepsze obuwie torażniejszej.

Największy wybór obuwia wszelkiego rodzaju i najlepszej jakości

DRUGIE OGŁOSZENIA
Za ogłoszenie w „Drobnym ogłoszeniu” liczymy za każde słowo 6 hal., tytuł 20 hal.

„OLLA”
najlepsze higieniczne
„OLLA”
MOWE
z gwarancją
na 4 lata
Kolejność 10 szt.
za 4 Koron
5 Koron
Mając
aby do-
stawać
pański
dł panu
„OLLA”
i nie
daj się
pan
zbyć
jakimś
mniej

wartościowemu nasładowiactwem, które za tę samą cenę co „OLLA” bywa polecane. — Zająmując, puszczając i oryginalne cenniki z podaniem źródeł nabyć można z Centrali gumy „OLLA”, WIEDEŃ, H/72, Praterstrasse 57. Przez przeszło 2000 lekarzy za najlepsze polecane. Do nabyć we wszystkich aptekach, drogueryach etc.

Zdolni czeladnicy

o robót meblowych formowanych miękkich znajdą umieszczenie zaraz w pracowni artystyczno-cielarskiej, Podzamcze 3.

Sklep galanteryjny

o sprzedania przy śródmieściu, wiadomość w dziale inseratowym „Naprzodu”, ul. Marka 21.

Morele

czoskwinię, gruszkę, wiśnię świeżo zerwane, same albo mieszane, także o smażeniu, 5 kg. kor. 3, dostarcza J. Müller, właściciel winnic — Iskunhalas, Węgry.

Poszukuje się

robotników do wyrobów betonowych do Oświęcimia, czeladn. kowalskiego do Wadowic, czeladn. szewskiego do Brodów, czeladnika introligatorskiego do Brodów. Wiadomość w dziale inseratowym „Naprzodu”, ul. św. Marka 21.

Poszukuje się

celem kupna kamienicy

w śródmieściu dobrze się rentującej.

Zgłoszenia pod „A.” do Biura wszelkiej reklamy „Principia”, ul. w. Marka 21.

Kamienica

II-piętrowa z nowoczesnym urządzeniem blisko kolei do sprzedania.

Zgłoszenia pod D. do działu inseratowego „Naprzodu”, ul. św. Marka 21.

Posady

praktykanta

poszukuje uczeń z ukończoną I. kl. handlową w większym biurze fabrycznym lub handlowym.

Wiadomość pod „F.” w Biurze wszelkiej reklamy „Principia”, Kraków, ul. św. Marka 21.

DO WYNAJĘCIA

w gmachu Izby handlowej i przemysłowej (róg ul. Basztowej i Długiej)

Wielki, narożny lokal sklepowy o trzech oknach wystawowych, dwa wchody. Do sklepu należą: pokój frontowy i tylny oraz sionka, tudzież jasny lokal suterenny, wyłożony posadzką i połączony ze sklepem żelaznymi schodami (od 1 października 1910 roku).

Obszerny lokal sklepowy od ul. Długiej, o dwóch oknach wystawowych, z bardzo jasnym pokojem tylnym oraz widniami suterennymi, ewentualnie z windą towarową (zaraz)

W obydwóch lokalach gaz i elektryczność, ogrzewanie centralne, wodociąg, piwnice etc. Wiadomość w biurze Izby, Długa 1. 1, I. p.

Pieniądze

oszczędza każdy, kto przy zapotrzebowaniu artykułów domowych i podarków okazjonalnych wszelkiego rodzaju zażąda mego katalogu głównego z 3000 rycin, który otrzyma darmo i opłatnie i w którym każdy coś stosownego znajdzie. C. i k. nadworny dostawca Hanns Konrad, Brülx Nr. 1595, Czechy.

Ciekawe fotografie paryskie

5 szt. K 3.—. Serya 12 szt. K 6.—. Humorystyczne z tekstem 10 szt. K 5. Hygieniczne gumowe artykuły 3 szt. K 1.20. — Wysyłka za nadaniem w markach pocztowych. Rundbakin, Wiedeń, III, Weissgärberlande 58/1.

Biuro podróży

Zofii Biesiadeckiej Oświęcim (dzwerc) sprzedaje bilety okrętowe do Ameryki

I, II i III kl. dla parostatków pociągów, oraz bilety kolejowe dla kolei północno-amerykańskich we wszystkich kierunkach.

Ceny ścisłe wady taryf okrętowych i kolejowych. Bilety okrętowe do Kanady i bilety kolejowe kanadyjskie. Prospekty darmo i opłatnie.

Do wydzierżawienia

Hotel we Lwowie

na pryncypalnej ulicy położony, urządzonej nowoczesnie. Warunki bardzo korzystne. Zgłoszenia pod „Hotel” przyjmuje Biuro reklamy „Principia”, ul. Marka 21.

Fabryka wód mineralnych sztucznych

i specjalnych leczniczych pod firmą K. Rząca i Chmurski

w Krakowie, ulica św. Gertrudy 4

wyrabia pod kontrolą komisji przemysłowej Wody mineralne Tow. Lek. Krak. polecone przez toż Towarz. odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Gieshüb- lerskiej, Selterackiej, Vichy, Maryenbadzkiej, Homburg, Kissingen, tudzież specjalne lecznicze jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną, oraz wody mineralne normalne z przepisu Prof. Jaworskiego. — Sprzedaż częstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franko.

Skorowidz handlowo-przemysłowy miasta Krakowa i okolicy

wyjdzie z druku z końcem lipca 1910 r.

Zamówienia na takowy przyjmuje:

Biuro ogłoszeń i wszelkiej reklamy „Principia”, Kraków, ulica św. Marka L. 21.

Północno-Niem. Lloyd

(Norddeutscher Lloyd) w Bremie

Generalna Agentura dla Galicyi: Lwów, ul. Grodecka 93.

Szukacie

dobrego i niezawodnego źródła artykułów gospodarczych i na podarki, to zażądajcie natychmiast kartkę korespondencyjną bogato ilustrowanego katalogu z 3000 rycin od c. k. nadwornego dostawcy HANNSA KONRADA w Brülx Nr. 1594, Czechy.

Spółnika

z kapitałem 5—10.000 koron poszukuje się celem rozwinięcia fabryki dodatku pokarmowego dla bydła, uznanego za najlepszy z dotychczas wyrabianych.

Oferty pod „F.” do działu inseratowego „Naprzodu”, ul. Marka 21.

Biuro ogłoszeń i wszelkiej reklamy

„Principia”, Kraków, ul. św. Marka 21

przyjmuje inseraty do wszystkich czasopism tak krajowych jakoteż i zagranicznych.

Mam zaszczyt zawiadomić P. T. Publiczność, że rozpoczynam nowy kurs nauki

RACHUNKOWOŚCI PAŃSTWOWEJ

i buchalterii kupieckiej pojed. i podw. ja P. T. Kandydatów i Kandydatek, chcących złożyć z tej umiejętności egzamin przed c. k. Komisją egzam. w c. k. Namiestnictwie we Lwowie. Kurs trwa 3 miesiące. Dla Pań osobno godziny. Pomysłowy rezultat nauki zapewniony. Warunki bardzo przystępne. Na kurs można się wpisywać w każdym czasie. Również udzielam lekcji korespondencyjnej handlowej, stenografii, kalfigrafii i konwersacji niemieckiej.

HENRYK GOTTLIEB

zaprzyjęzyczny rzeczoznawca ksiąg handlowych przy c. k. Sądzie krajowym i egzaminowany nauczyciel rachunkowości państwowej.

KRAKÓW, DIETLOWSKA 68, II. P. — TELEFON 1121.

Z Drukarni Ludowej w Krakowie, ul. Filipa 11. (Telefon Nr. 1310)

Wydawca: Ignacy Daszyński. — Odpowiedzialny redaktor: Maryan Pyrzowski.